

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM.

Załącznik do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Wodzisławia Śląskiego na lata 2005 - 2015

Niniejsze opracowanie jest wynikiem analizy danych empirycznych uzyskanych z jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta w Wodzisławiu Śląskim, Rady Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wykorzystano także informacje uzyskane podczas spotkania z organizacjami pozarządowymi działającymi w Wodzisławiu Śl.

Dodatkowo przeprowadzono badania ankietowe obejmujące:

- Reprezentatywną próbę 47 dorosłych mieszkańców miasta.
- 149 uczniów szkół wodzisławskich (po około 50 ankiet w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych)
- 68 strażników miejskich i funkcjonariuszy Policji pracujących na terenie miasta Wodzisławia.

W niniejszym opracowaniu ujęto następujące zagadnienia:

- Dostępność napojów alkoholowych.
- Problem narkomanii.
- Opinia publiczna o alkoholu i narkotykach.
- Profilaktyka uzależnień.
- Uzależnienia a pomoc społeczna.
- Alkohol i narkotyki a bezpieczeństwo publiczne.
- Alkohol i narkotyki a przemoc domowa.
- Terapia uzależnień.
- Wnioski.

Stanowią one uzupełnienie do dokumentu - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Wodzisławia Śląskiego na lata 2005 - 2015

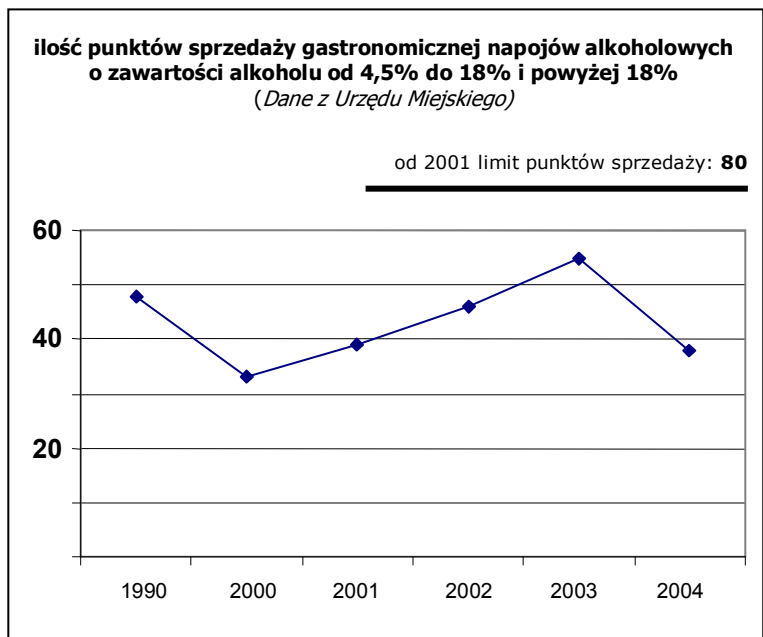
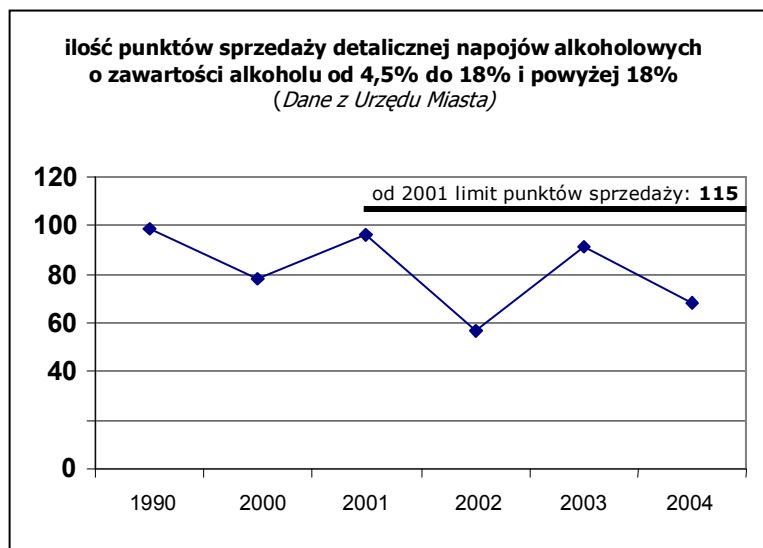

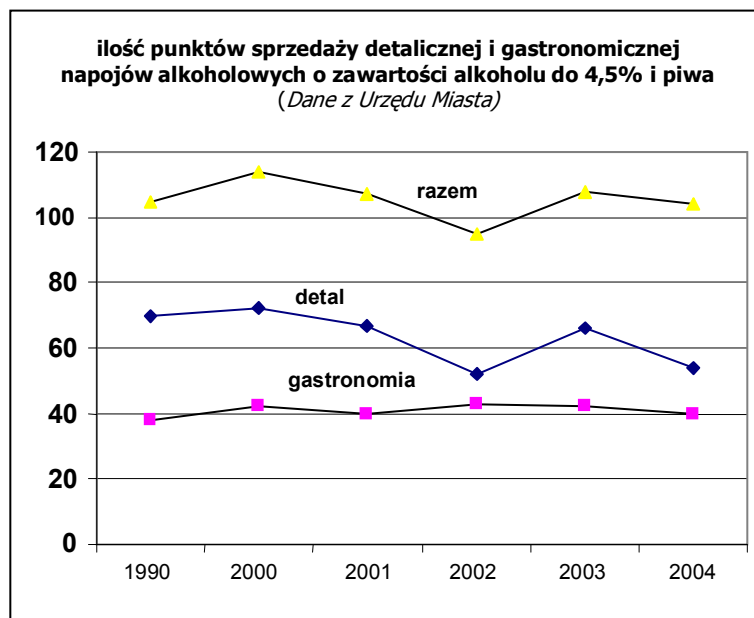
❖ **DOSTĘPNOŚĆ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.**

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta został ustalony Uchwałą Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 sierpnia 2001. Jest to:

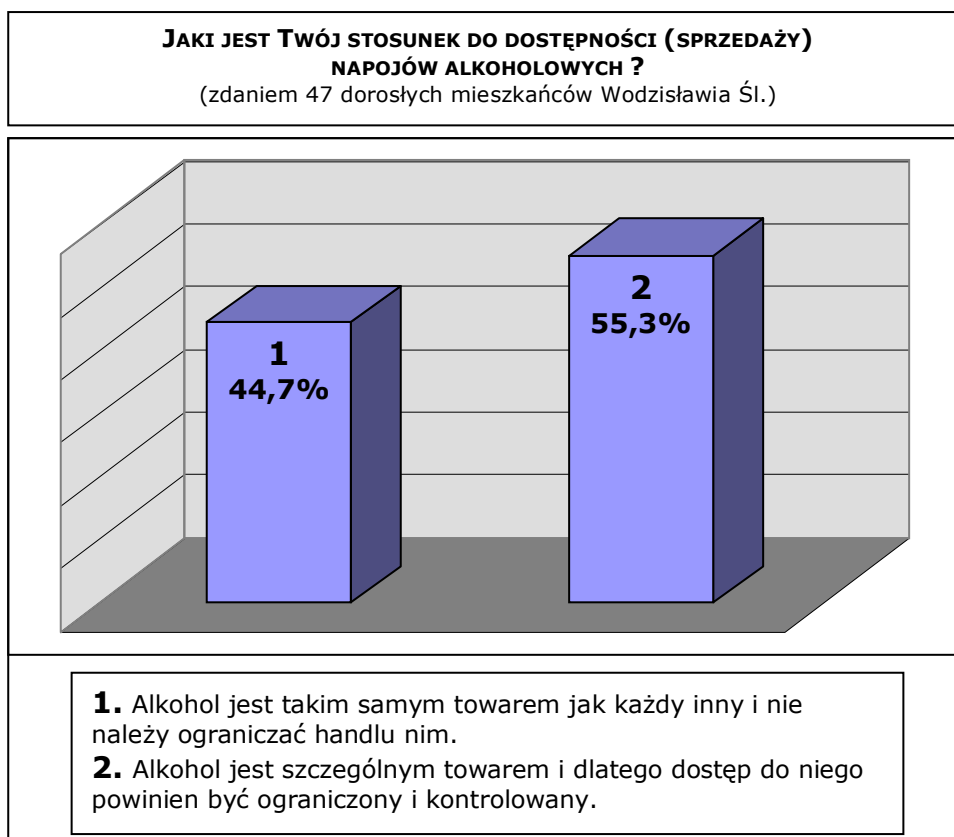
- 115 punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - DETAL
- 80 punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży - GASTRONOMIA

ROK	DETAL			GASTRONOMIA		
	Napoje alkoholowe od 4,5% do 18% i powyżej 18%	Napoje alkoholowe do 4,5% i piwo	Razem	Napoje alkoholowe od 4,5% do 18% i powyżej 18%	Napoje alkoholowe do 4,5% i piwo	Razem
1999	99	70	169	48	38	86
2000	78	72	150	33	42	75
2001	96	67	163	39	40	79
2002	57	52	109	46	43	89
2003	91	66	157	55	42	97
2004	68	54	122	38	40	78

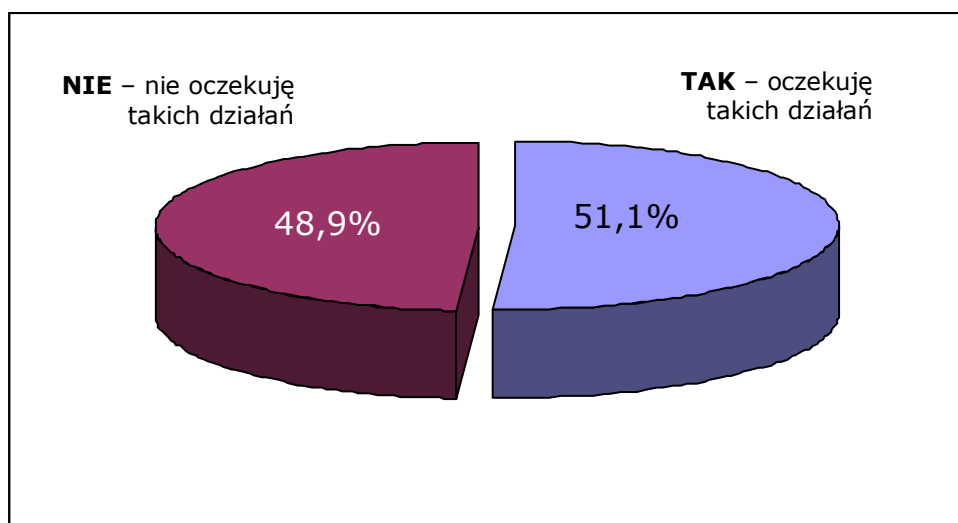

Mieszkańcy Wodzisławia Śl. pytani w ankiecie: Czy oczekują działań ze strony władz samorządowych Gminy służących ograniczeniu punktów sprzedaży alkoholu? – podzielili się niemal po połowie na zwolenników i przeciwników takich działań.

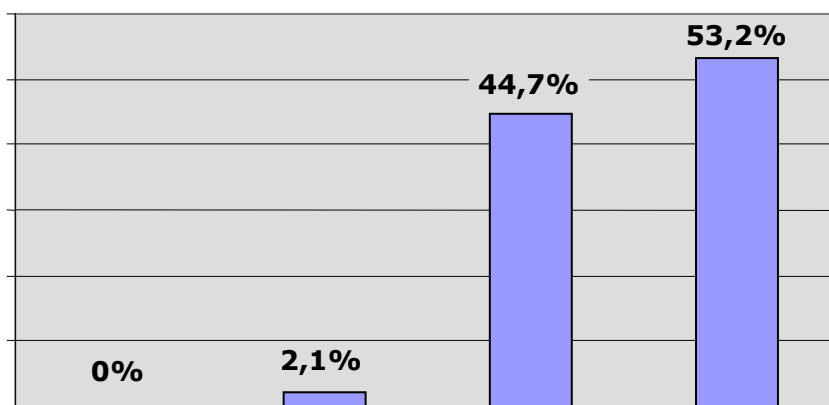

**CZY OCZEKujesz DZIAŁAŃ ZE STRONY WŁADZ SAMORZĄDOWYCH TWOJEJ GMINY
SŁUŻĄCYCH OGRANICZENIU PUNKTÓW SPRZEDAŻY ALKOHOLU ?**
(zdaniem 47 dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.)

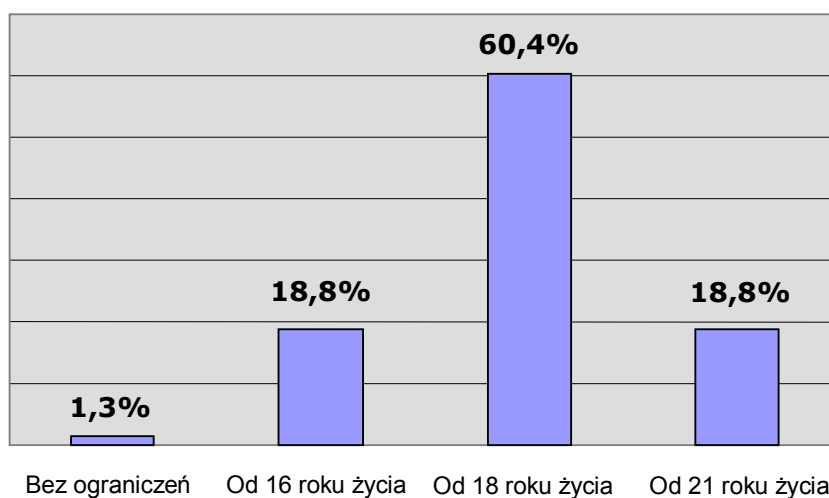

Opinie mieszkańców Wodzisławia na temat dostępności alkoholu różnią się znacznie. Większość dorosłych uważa, że wiek od jakiego powinno sprzedawać się alkohol powinien zostać podwyższony do 21 roku życia. Innego zdania jest pytana w ankietach młodzież. Ponad 60% uważa, że wiek ten powinien pozostać, Tak jak dotychczas, na poziomie 18 roku życia. Ponad 18% jest nawet za obniżeniem go 16 roku życia.

OD JAKIEGO WIEKU POWINNO SIĘ SPRZEDAWAĆ ALKOHOL ?
(zdaniem 47 dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.)

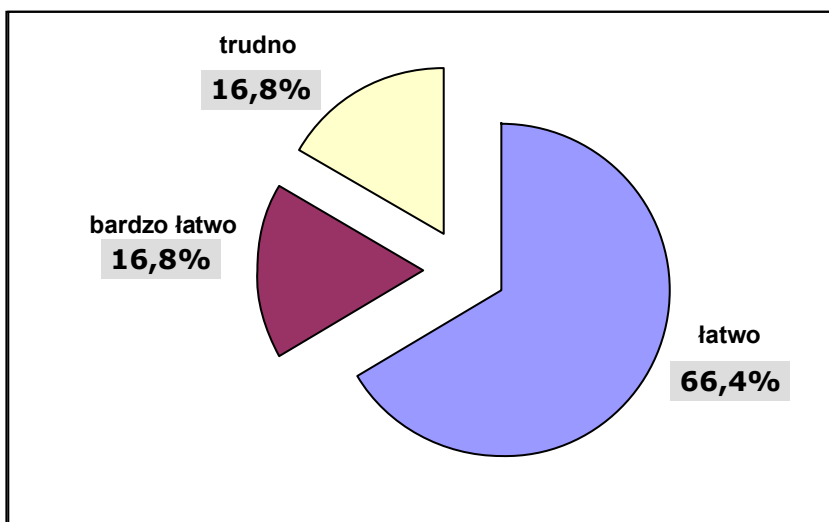
(zdaniem 149 uczniów szkół w Wodzisławiu Śl.)

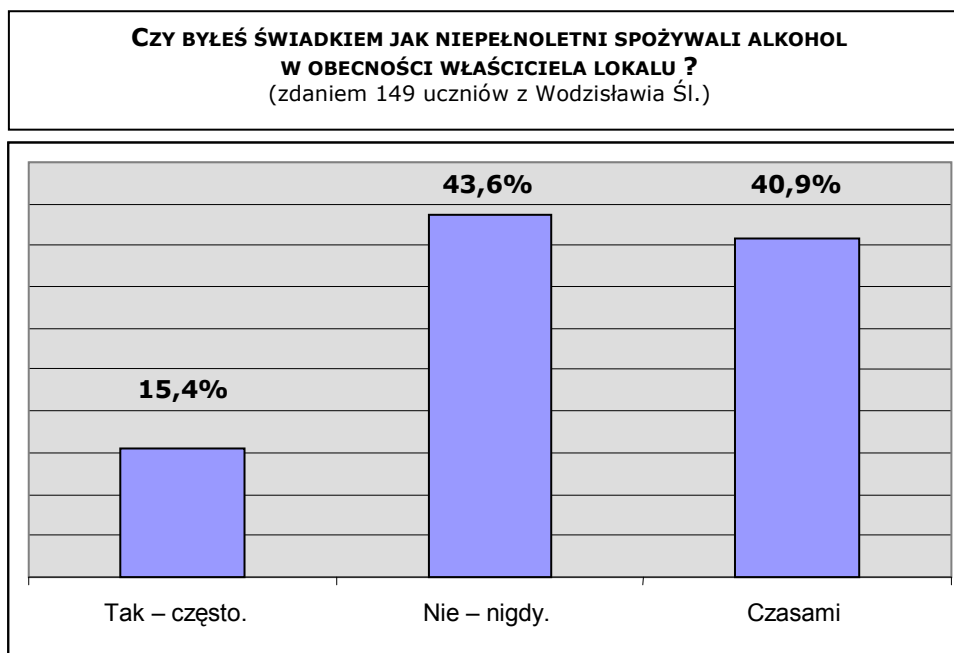
Bez ograniczeń Od 16 roku życia Od 18 roku życia Od 21 roku życia

Ponad 83% ankieterowanych uczniów Wodzisławia Śląskiego twierdzi, że może, bez żadnych problemów, kupić alkohol w sklepach i lokalach.

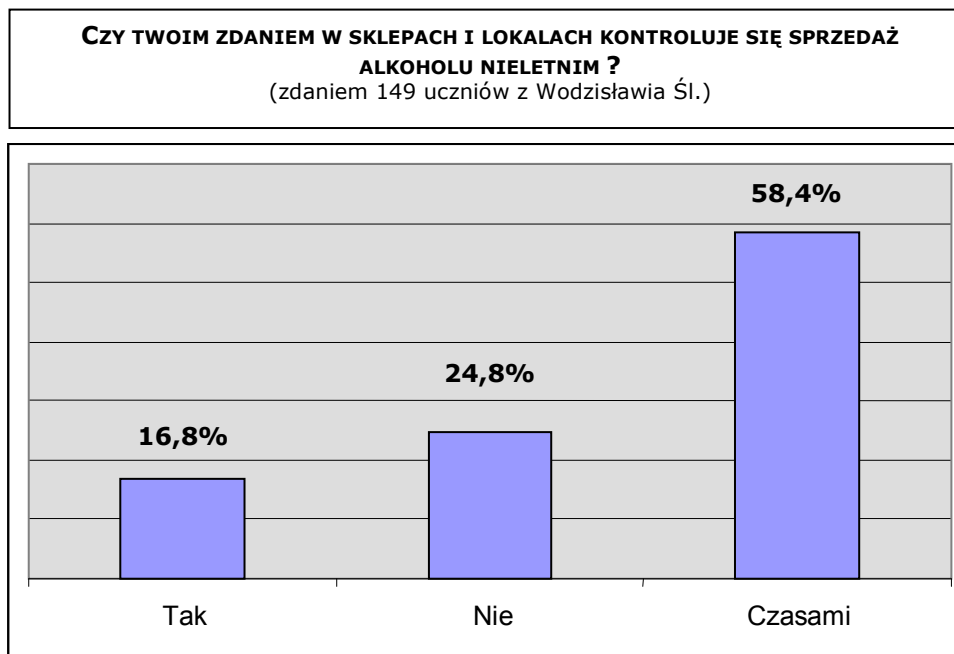
CZY TWOIM ZDANIEM OSOBA NIEPEŁNOLETNIA ŁATWO MOŻE KUPIĆ ALKOHOL NA TERENIE TWOJEGO MIASTA (GMINY) ?
(zdaniem 149 uczniów z Wodzisławia Śl.)

Zapytani o to, czy byli świadkiem takiego zdarzenia – młodzi mieszkańcy Wodzisławia Śl. odpowiedzieli:

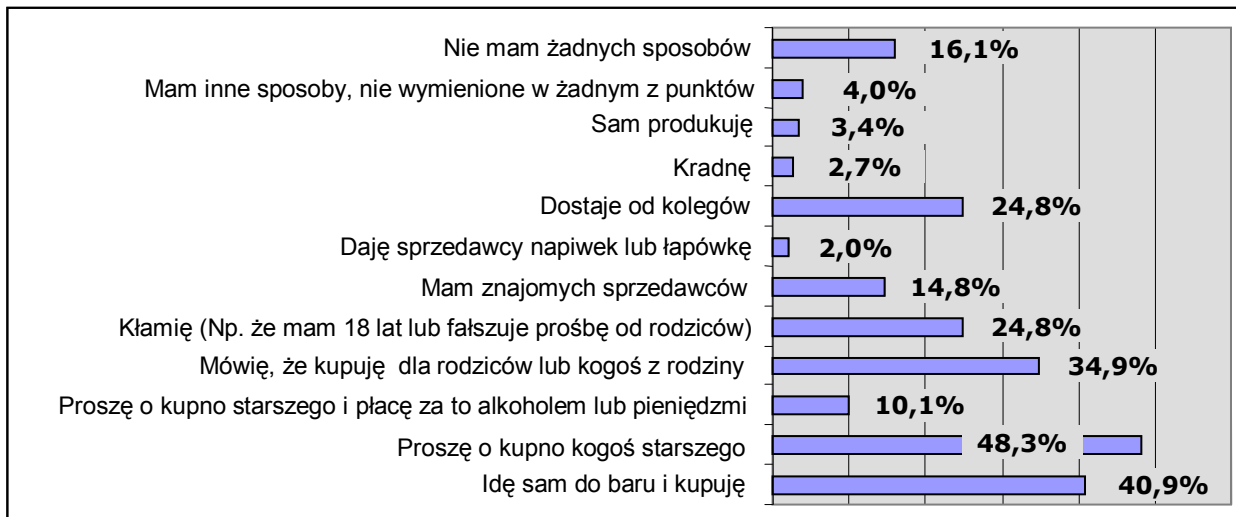

Tylko niespełna **17 %** ankietowanych uczniów szkół wodzisławskich twierdzi, że w sklepach i lokalach **kontroluje się sprzedaż** napojów alkoholowych nieletnim.

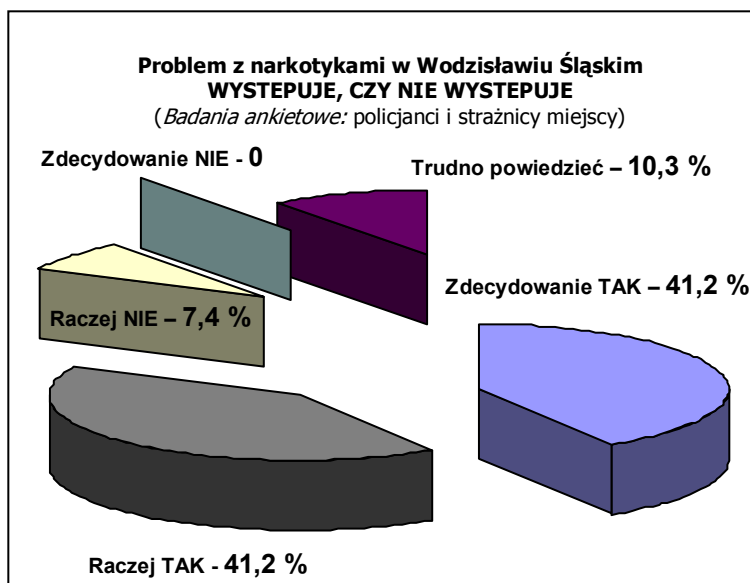
Ankietowani uczniowie podają też sposoby „zdobywania” napojów alkoholowych. Poniższa tabela podaje wyniki badań ankietowych:

JAKIE SĄ SPOSOBY ZDOBYWANIA ALKOHOLU NA TERENIE TWOJEGO MIASTA PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOLETNIE ?
(zdaniem 149 uczniów z Wodzisławia Śl.)

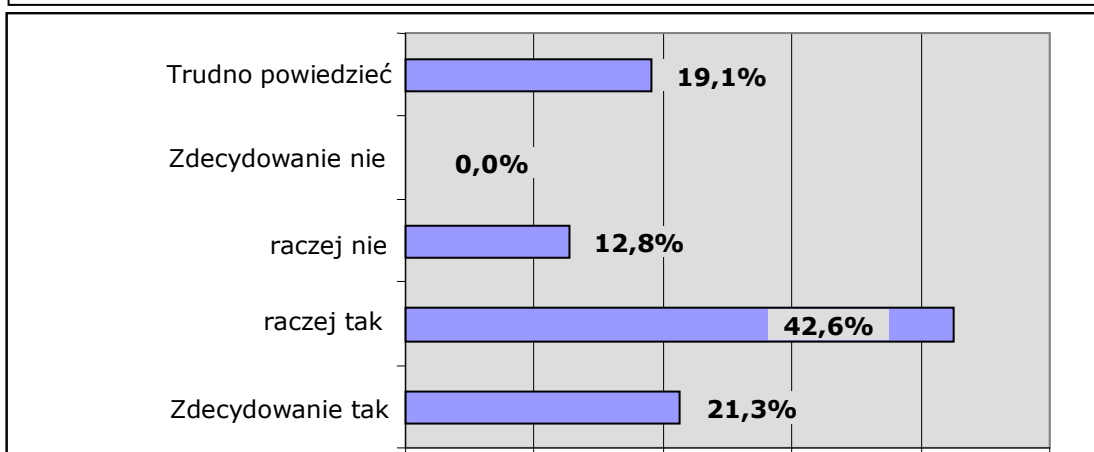

❖ **PROBLEM NARKOMANII.**

Ponad 82% policjantów i strażników miejskich uważa, że w Wodzisławiu Śląskim występuje **problem z narkotykami**. Podobną opinię ma **prawie 64%** dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.

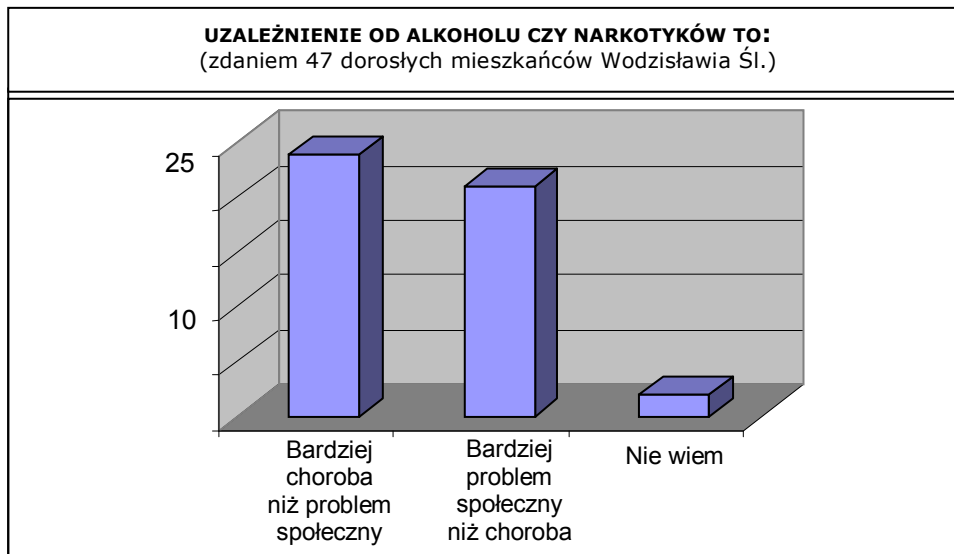

CZY UWAŻASZ, ŻE W TWOJEJ MIEJSCOWOŚCI ISTNIEJE PROBLEM Z NARKOTYKAMI ?
(zdaniem 47 dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.)

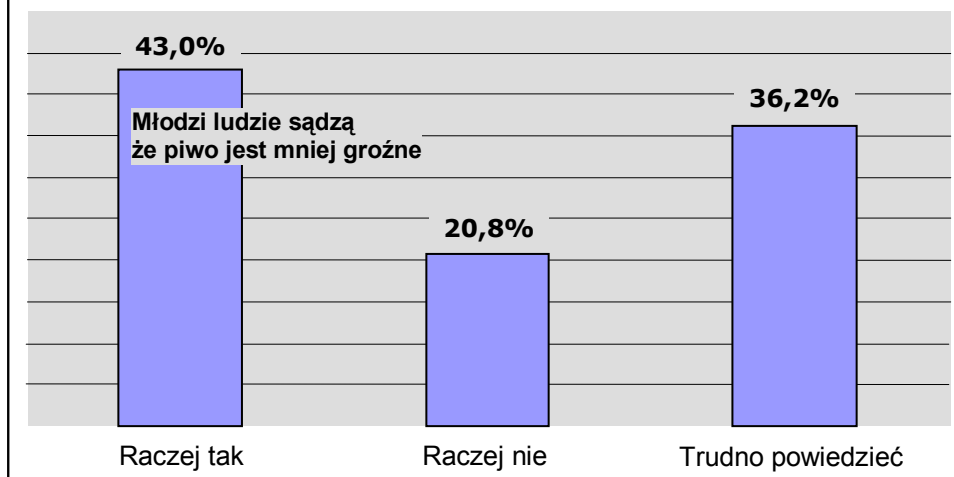
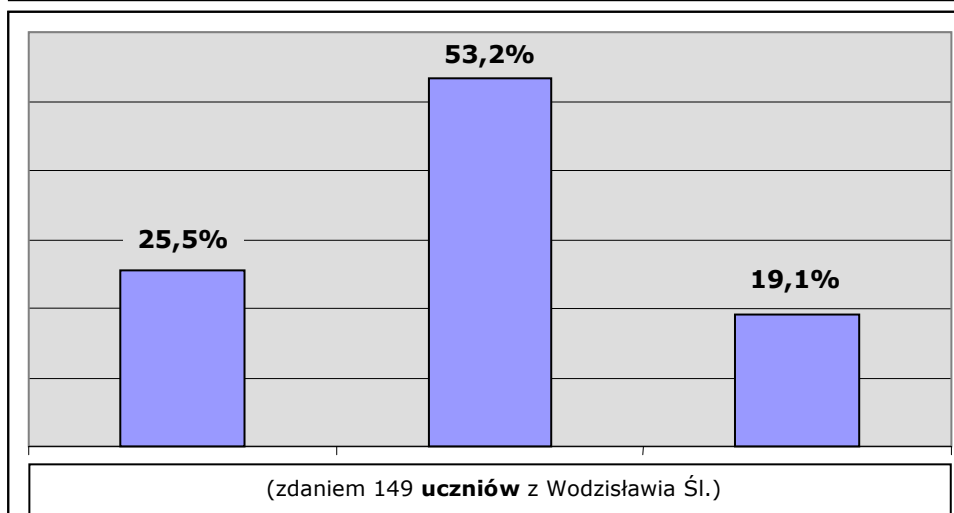

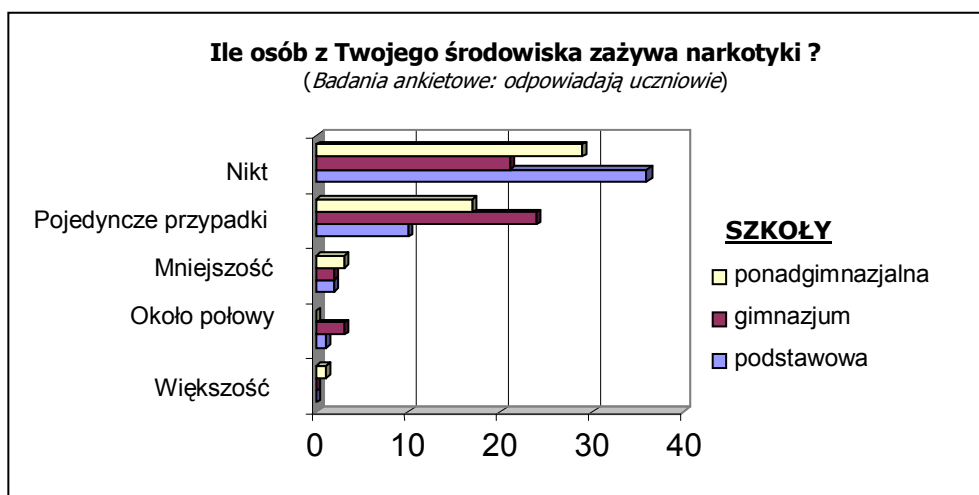
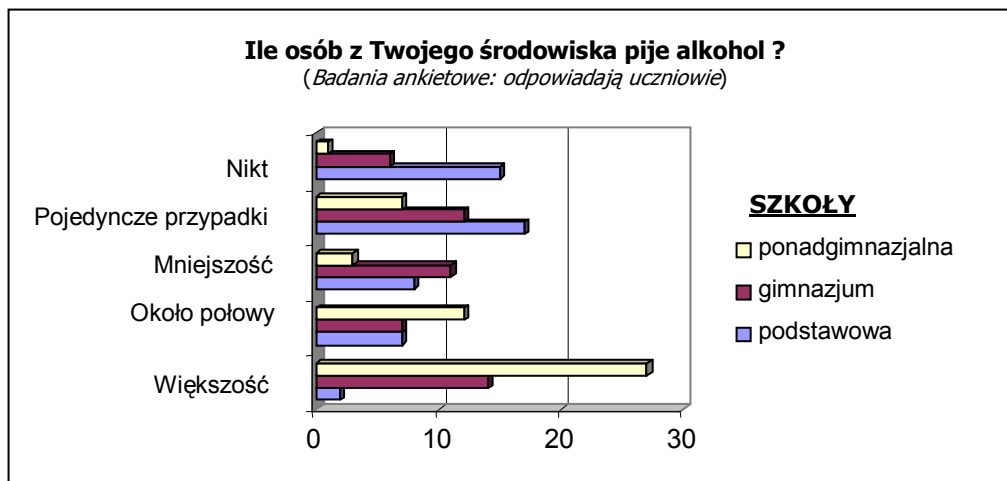
Według przeprowadzonych badań ankietowych **51 %** mieszkańców Wodzisławia Śl. **widziało** w swoim mieście **narkomanów**. Jednocześnie **63,6 %** respondentów uważa, że **leczenie narkomanów jest skuteczne i warto je podejmować**.

❖ **OPINIA PUBLICZNA O ALKOHOLU I NARKOTYKACH.**

CZY UWAŻASZ, ŻE ALKOHOŁ W PIWIE JEST MNIEJ GROŹNY NIŻ W WÓDCE ?
(zdaniem 47 dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.)

❖ **PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ.**

(informacje uzyskane ze sprawozdań z realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych)

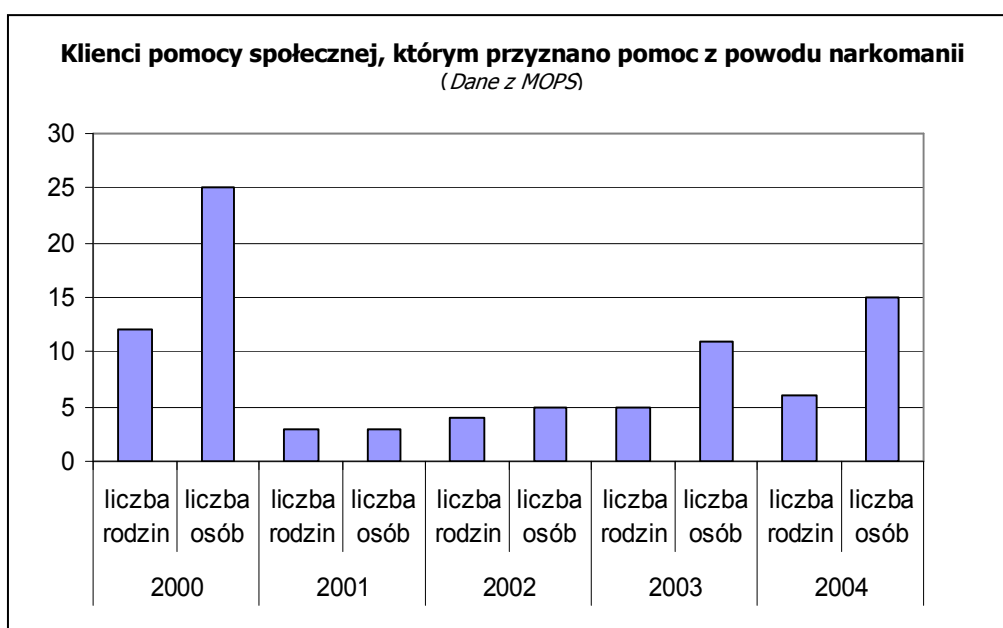
W ramach gminnego programu prowadzono w latach 2003 – 2005 następujące programy:

1. „Policjant” – zabezpieczenie najmłodszych dzieci przed patologiami społecznymi.
2. „Zły dotyk” – przemoc seksualna
3. „Kasia N” – profilaktyka narkomanii i alkoholizmu
4. „Marek P” profilaktyka agresji i zabezpieczenie przed przemocą
5. „Fikcja i rzeczywistość” – profilaktyka agresji i zabezpieczenie najmłodszych dzieci przed patologiami społecznymi.
6. „Uwierzyć w marzenia” – spektakl teatralny poruszający problem uzależnień wśród dzieci i młodzieży.
7. „Właściwa decyzja” spektakl teatralny edukacyjno profilaktyczny.
8. „Lśnienie” – profilaktyka przemocy i agresji.
9. „Zapobieganie agresji wśród dzieci w wieku przedszkolnym”.
10. „Profilaktyczna Akcja Zima” – przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej.
11. „Mam w sobie rycerską duszę”.
12. „Wiem, rozumiem, umiem pomóc”.
13. „Myśl mądrze – ruch ciało kształtuje, narkotyk ciało rujnuje”.
14. „Zachowaj trzeźwy umysł” – udział w akcji trzeźwy umysł.
15. „Moja klasa to ja”.
16. „Jestem wolny! Żyje bez nałogów” – konkurs.
17. „Narkotyki? Jestem na NIE” – akcja profilaktyczna przeciw narkomanii.
18. „Klaps” - program profilaktyczny zbudowany na bazie dyskusyjnego klubu filmowego poruszający problemy współczesnej młodzieży.
19. „Profilaktyczny konkurs plastyczny”.
20. „Przemoc w szkole” – profilaktyka przemocy i agresji.
21. „Agresja – Twój demon”.
22. „Nie bądź agresywny ani pasywny, bądź ruchowo aktywny.
23. „Alkohol, narkotyki – to nie dla mnie. Wyrażam swój sprzeciw”.

24. „Sobą być dobrze żyć”.
25. „Sięgaj gdzie wzrok nie sięga ...”.
26. „Tęcza”.
27. „Enter”.
28. „Nie trać wolności” – spektakl teatralny poruszający problem uzależnień wśród młodzieży.
29. „Jeszcze jeden krok do przodu” – koncert profilaktyczny.
30. „Życie nie tylko po to jest by brać” – koncert profilaktyczny.
31. „Stop agresji w szkole” – spektakl teatralno-profilaktyczny.
32. „Jak światełko w tunelu” – spektakl teatralno-profilaktyczny.
33. „To tylko zły sen Bogdanie” – spektakl teatralno-profilaktyczny.
34. „Tolerancja” - program profilaktyczny.
35. „Wolność TAK, uzależnienia NIE” - program profilaktyczny.
36. „Posłuchaj zanim spróbujesz” - program profilaktyczny.
37. „W stumilowym lesie czyli uczyć się żyć w zgodzie z innymi” - program profilaktyczny.
38. „Sport tak, narkotyki nie” - program profilaktyczny.

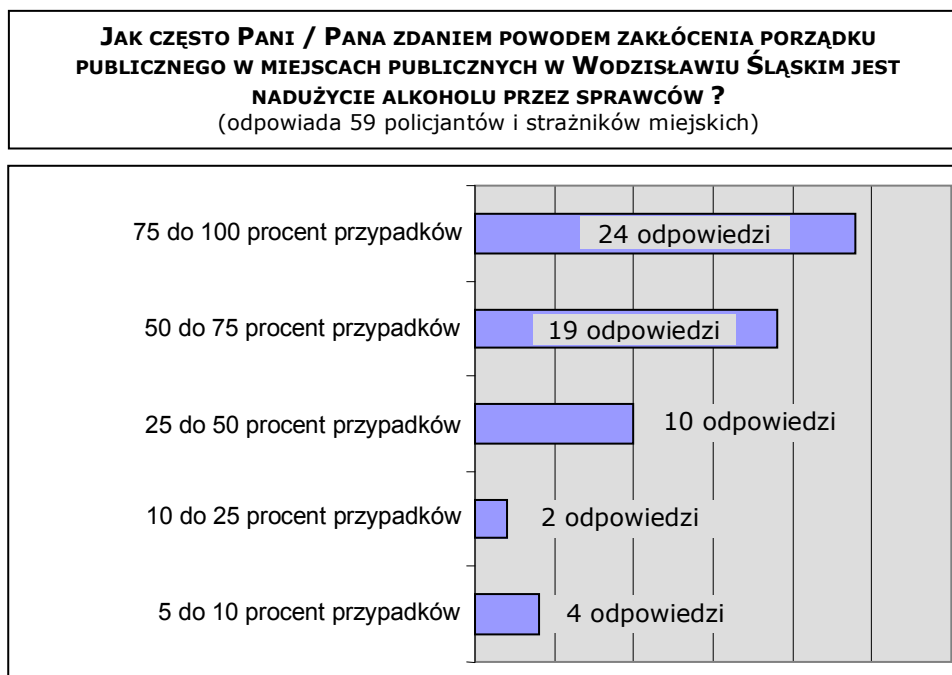
❖ **UZALEŻNIENIA A POMOC SPOŁECZNA.**

Alkoholizm i narkomania jest ważną przyczyną wykluczenia społecznego osób uzależnionych i ich rodzin. Z danych uzyskanych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej wynika, że w Wodzisławiu Śląskim Nie jest inaczej.

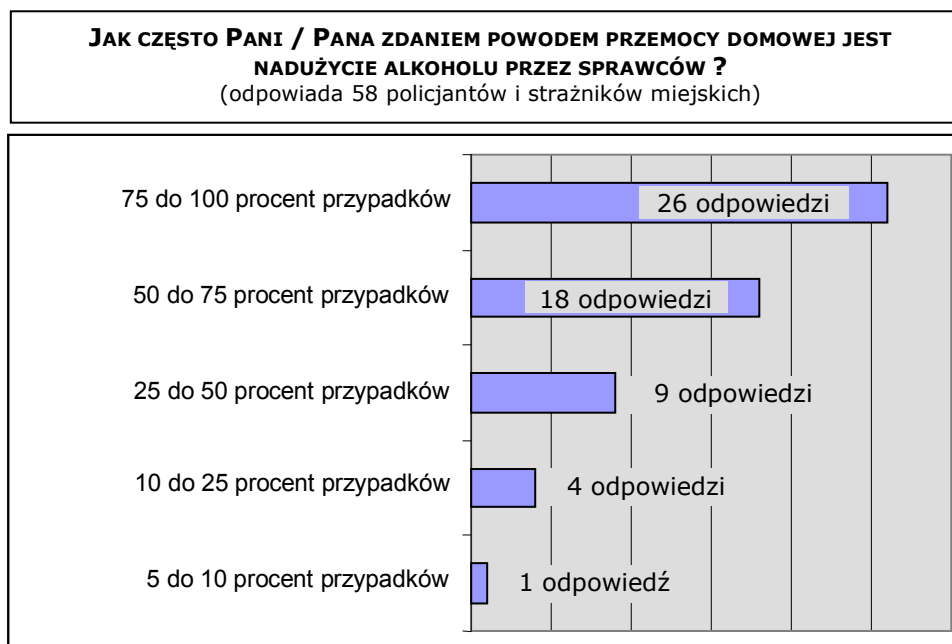

❖ ALKOHOL I NARKOTYKI A BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.

Z 59 funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej zapytanych o przyczyny zakłócenia porządku publicznego - 24-ch odpowiedziało, że 75 do 100 procent przypadków powodem było nadużycie alkoholu.

❖ ALKOHOL I NARKOTYKI A PRZEMOC DOMOWA.

❖ TERAPIA UZALEŻNIEŃ.

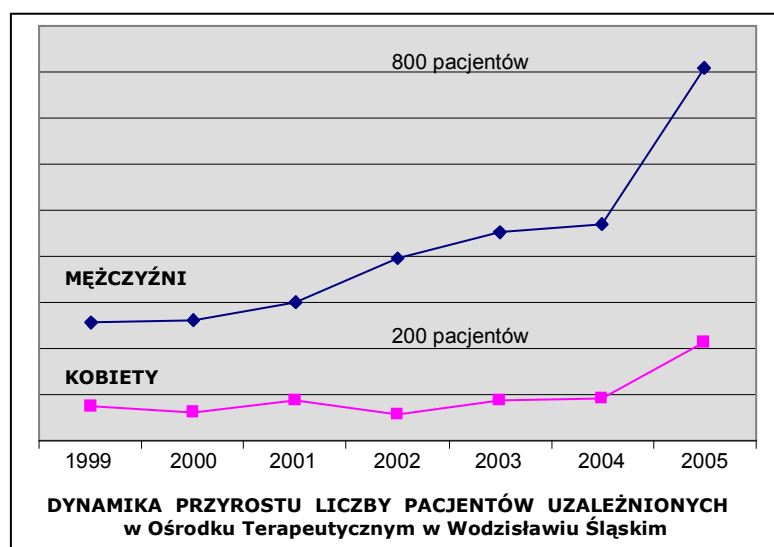
Działający w Wodzisławiu Śląskim Ośrodek terapii uzależnień oferuje następujące usługi terapeutyczne:

- Terapia indywidualna osób uzależnionych i współuzależnionych.
- Terapia grupowa osób uzależnionych i współuzależnionych – program podstawowy.
- Terapia grupowa osób uzależnionych i współuzależnionych – program pogłębiony.
- Warsztaty nawrotów.
- Warsztaty zachowań konstruktywnych.
- Terapia grupowa – młodzieżowa grupa ryzyka.

Ilości pacjentów objętych terapią w Ośrodku: (dane uzyskane w Ośrodku)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 ^(*)
Uzależnieni - ogółem	307	311	360	475	542	564	807
Uzależnieni - kobiety	90	73	106	69	104	110	214
Uzależnieni - mężczyźni	217	238	254	306	438	454	593
Współuzależnieni - ogółem	129	110	195	224	280	241	307
Współuzależnieni - kobiety	97	86	169	198	220	184	264
Współuzależnieni - mężczyźni	11	8	9	12	18	23	79
Współuzależnieni - dzieci	21	16	17	14	42	34	54
Średni wiek pacjentów	47 l.	46 l.	42 l.	45 l.	43 l.	46 l.	45 l.

(*) dane aktualne w dniu 24.10.2005 r.

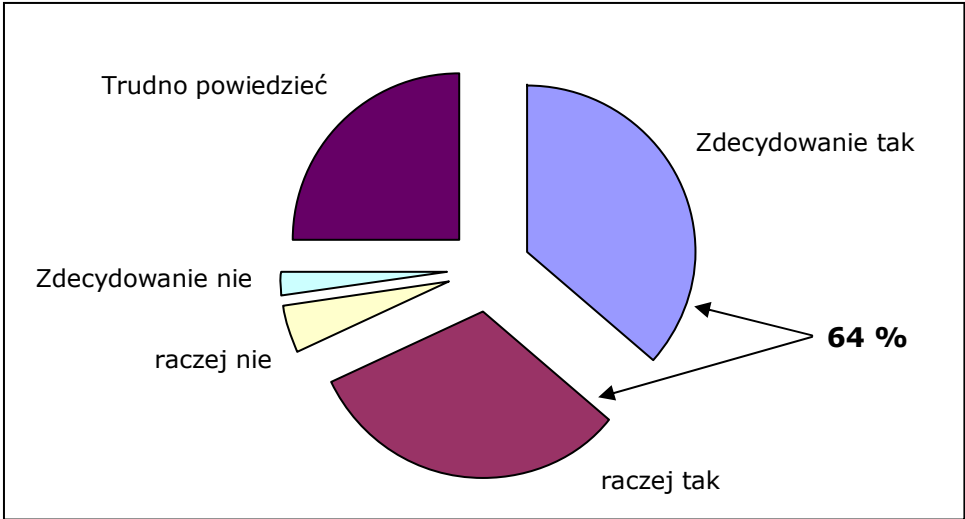

Opinie mieszkańców Wodzisławia Śląskiego na temat skuteczności leczenia uzależnień są pozytywne. Większość zapytanych o to osób jest przekonanych o pozytywnych rezultatach takiej terapii.

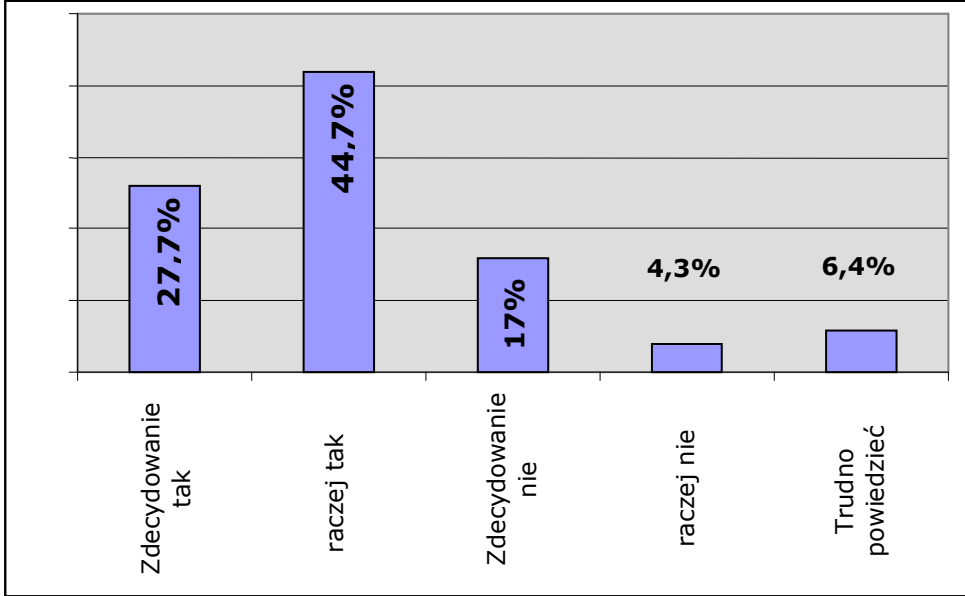

Również 64 % zapytanych o skuteczność terapii narkomanów odpowiedziało pozytywnie.

CZY UWAŻASZ, ŻE LECZENIE UZALEŻNIENIA OD NARKOTYKÓW JEST SKUTECZNE I CZY WARTO JE PODEJMOWAĆ ?
(zdaniem 47 dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.)

CZY WIEDZIAŁBYŚ GDZIE SZUKAĆ POMOCY, GDYBY KTOŚ Z TWOICH BLISKICH MIAŁ KŁOPOTY Z ALKOHOLEM LUB NARKOTYKAMI ?
(zdaniem 47 dorosłych mieszkańców Wodzisławia Śl.)

❖ **WNIOSKI.**

Na podstawie przeprowadzonych analiz można sformułować wnioski:

1. Problemy uzależnień w Wodzisławiu Śląskim są podobne jak miastach o podobnej strukturze ludności.
2. Fakt położenia miasta blisko granicy należy uwzględnić przy szacowaniu wielkości spożycia napojów alkoholowych. Nasilenie problemów narkomanii może również wynikać z położenia miasta na trasie do większego przejścia granicznego.
3. Miasto posiada ośrodek terapii uzależnień oferujący nowoczesny i sprawdzony program terapeutyczny. Świadczenia zdrowotne adresowane są dla pacjentów uzależnionych i współuzależnionych.
4. Opinia publiczna Wodzisławia Śl. identyfikuje występujące w mieście problemy uzależnień i posiada racjonalny do nich stosunek.
5. Prowadzona profilaktyka uzależnień obejmuje głównie dzieci i młodzież. Wskazane byłoby opracowanie i wdrożenie skutecznej ewaluacji podejmowanych działań profilaktycznych.
6. Wskazane jest podjęcie działań profilaktycznych w zakresie wczesnej diagnozy i interwencji nakierowanych na osoby z grup ryzyka, nie tylko utożsamiane z obszarami wykluczenia społecznego.
7. Wskazane jest podjęcie działań, ewentualnie wspieranie aktywności społecznej zmierzającej do utworzenia grup samopomocowych skupiających osoby uzależnione po terapii.

Wodzisław Śląski: listopad 2005 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Wodzisławia Śląskiego
mgr inż. Waław Mandrysz